

VALLÁSSOSSÁG

E G Y

KERESZTYÉNI ELMÉLKEDÉSBEN,

Melyet, — midőn Cs. K. Camerarius Méltóságos Gróf Kis Rhédei RHÉDEI LÁSZLÓ Ur, és Bárá INTZÉDI ÁGNES asszony ő Nagyságok' egyetlen-egy életben maradt Leányok

Kis Rhédei Méltóságos Gróf

R H É D E I C L A U D I A

Kis asszony

a' Szent Lélek' Kitöltésének öröm Innepén, a' Keresztyén Vallásban bé-iktattatott, és elsőben élt volna Uri Szent Vacsorával, — az örvendező Méltóságos Uri Szülék, — 's egy háládatos Közönség előtt tartott

H E R E P E I K Á R O L Y,

Kolo'svári Ev. Ref. Pap —

az Erdő-Szent Györgyi Ref. Templomba
az 1826^{dik} eszt. Pünköst első napján.

K O L O ' S V Á R O N N

Nyomtatott a' Ref. Koll. betűivel 1826.

János Iső Levele 1. Rész 5. vers.

*Ez az Izenet melyet hallottunk tőlle, és nék-
tek hirdetjük: hogy az Isten világosság — és ő
benne nintsen semmi setétség. —*

808812

Drezdai Széchenyi Könyvtár
Leltári szám:

B1778/1051.

Minden Lelkeknek attya, Sz. Isten! áld és magasztal a' mi Lelkünk tégedet mind azon Jókért, mellyeket véllünk eddig elő közlöttél — áldunk és magasztalunk azért, hogy minket midőn nem lettünk volna, Keresztyén Szülék által hoztál e' világra — a' te félelmedben az idvezítő Tudományban neveltél, 's az Idvességnek útján vezettél — Te vagy Uram a' jó Isten a' ki erőt adsz, segítesz minket minden jóra, és Te áldod meg a' mi tiszta munkásságunkat kívánt előmenetellel. Nálad — és csak egyedül nálad van az áldás, kegyelem és Idvesség — és a' te jóra vezérlő Sz. Lelked, melly bennünk akarja, és véghez-viszi a' Jót. Te vagy Uram! az életnek — a' Bölcsességnek — a' Tökélletességnek és Boldogságnak kútfeje. —

Oh melly boldog az-az ember ki Tégedet esmérhet! Oh melly boldogok vagyunk mi, hogy Tégedet Mi-atyánknek szóllithatunk, hogy parancsolatidat tudhattyuk, 's az utat megtaláljuk melly vezet az élet' kútfejéhez — az Idvesség országában. Édes Atyánk! add nekünk a' te Sz. Lelkednek világát, melly világoljon mint égő szövétnek földi bujdosásunk éjjelébe. édes

jó Atyánk! add nekünk Lelkednek erejét mely erősítsen és támogasson minket a' virtus darabos útján. Küld-el mint hajdon az Apostolokra te Sz. Lelkedet, — Szentelj-meg — áldj meg és erősíts minket egyen-egyen a' te tiszta félelmedben a' tiszta Hítben és Keresztyén válásban: a' te Lelked Uram! lebegjen rajtunk e' földön és az örökkévalóságban.

Különösen ez órában, esedezünk Uram a' Te Sz. Lelkedért. Egy ártatlan tiszta szívű atyánkfiát akarjuk mi, a' mi Idvezítőnk' — a' te Sz. Fiad Tudományába béiktatni — egy ártatlan Ifiu atyánkfia készül Uram a' Kegyelem' drága asztalánál véllünk megjelenni. A' te tiszteletedben és félelmedben nevelték őket a' jó Szülék, te adtad ezen nagy kincset az ők Házaiban, és imé ők ma néked szentelik őket — imé néked adják Uram az ártatlant 's tölled kérnek áldást — kegyelmet és Sz. Lelket. —

Oh jó — oh végetlenül jó Isten! nézzed az elérzékenyedet Szüléket — nézzed milyen teli Lélekkel függenek ők kedves gyermekeken, — egygyetlen-egy boldogságok ha eztet boldognak láttyák; ezért — oh ezért esedeznek ők és mi mindnyájan Szent Felségednek. Uram! az Ifiu, a' kedves gyermek ártatlan, — nem láttak az ő szemei bűnt, tiszta az ő Szíve Uram! mint te teremtetted az embert. Sz. Isten! te

szeretted a' tiszta szívűeket = Te jó vagy – Te magad-is Atya vagy, add-meg a' Szüléknek kéréseket – áld-meg – szenteld-meg ez ártatlant. Neveljed a' tiszta vallásban: adjad hogy mostan tejendő Fogadása Szent legyen előtte, 's egykor olyan tisztán lépjék-bé az örökkévalóságban, mint a' milyen tisztán lépett ma a' Te anyaszentegyházadban. A' te Sz. Lelked kísérje őket e' földön és az örökkévalóságba! –

Minket pedig mindnyájunkat, készíts méltó vendégeknek tanáztatni a' Szeretet' Szent asztalánál. Küld-el a' Te Szent Lelkedet, – 's adjad hogy a' mi egészsz életünk – munkásságunk és törekedésünk egyedül néked legyenek szentelve. Így boldogok leszünk mi, – így dicsőíttetni fogsz Te, töllünk – Így feltanáltuk az életnek és bölcsességnek kútfejét, mely Szívünk-ből buzogván-ki, – által ömlik az örökkévalóságban. –

A m e n.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Példa Beszéd. XIV. 27.

Az Urnak félelme kútfeje az életnek.

Egy kétszeresen szent, kétszeresen nagy és nevezetes Innep napnak megszentelésére gyűltünk egyben atyámfiai. Ma a' midőn minden helyben, és templomokban, a' hová tsak a' Keresztyén Vallás elhatott, egy örvendetes, és hálaadó Innepet szentelnek, — ma midőn a' Sz. Lélek tsudaképpen való kitöltetését — a' boldogító isteni tudomány elterjedését szenteli mindenfelé a' háládatos Keresztyénség — ma mondom, a' közönséges öröm Innep mellett, mi Szerelmes Atyámfiai még egy különös, 's ennél fogva kétszeres öröm innepet szentelünk. Nagy, szent, és méltóságos azért ezen nap', innepe a' tiszteletnek, szeretetnek, és háládatosságnak!!

Ezen napot én úgy nézem atyámfiai, mint a' Keresztyén vallás' győzedelmének, annak a' világ' minden részeire való elterjedésének Innepét; 's valósággal úgy-is van. — A' Szent Lé-

lek kitöltetése volt az, mely isteni erőt adott az Apostoloknak, hogy az égi tudományt mindenfelé hirdethessék a' földön, 's ez olyan hirtelen, és szélesen terjedhessen minden nemzetségek között — Ma kell tehát nekünk az idvezítő vál-lásért hálákat adni a' jó Istennek — ma kell kü-lönösön, az ő Szent Lelkét kéni, mely minket megvilágosíttson, a' Szent Hítben megerősít-sen. — Még egyszer nagy, szent, és méltósá-gos azért a' mái nap, Innepé az idvezítő vál-lásnak, győzedelme a' tiszta igazságnak !! és oh milyen szerentségek vagyunk mi, hogy ép-pen Idvezítőnk tudománya' elterjedésének ör-öm Innepén, hogy éppen a' Szent Lélek ki-töltetésének ditső napján, egy tiszta szívű, ártat-lan lelkű, szelid atyánkfiát iktathatjuk bé ezen szent tudományban — egy szép taggal szapo-ríthatjuk a' Jé-sus' követői számát, 's egy an-gyallal gazdagítjuk a' mennyek' országát — Id-vez légy hát, az én lelkemnek gyönyörű szép nap! idvez légy minnyájunknak te nagy Inne-pe a' kétszeres háládatosságnak!! —

Ha valaha most szükség kérni a' Szent Lelket — ha vagy egy vallásos Innep érzéke-nyítő, a' mái bizonyosan az. — Az én szívem elérzékenyedik, 's egy felsőbb vallásos érzéssel telik bé midőn elgondolom, e' szent alkalma-

rosságnak kétszeres szentségét. — Itt egyfelől az örvendező, és háládatos Közönség, mely e' napon a' Szent Vallásért halákat adván, nagy reménysegekkel fogadja-bé a' maga kebelében, egy ifju ártatlan ujj Követőjét Idvezítőnknek — más felől az elérzékenyedett kedves Szülék, kik szeretett egyetlen-egy kedves gyermekekben, a' Lélek' tsiráit, a' szív' tiszta érzéseit egy szép testben, mint a' tavaszt a' maga bimbójában felelevenedni látják; kik mindent megtévén e' drága kintsért, ma az Urnak szentelik-fel őtet — megerősítik az idvezítő Tudományban, és szent vallásban, hogy ama nagy napon híven tudjanak számolni az Urnak, ki ezt reájok bízta. — Emberiképpen szólván Uri és Méltóságos; de, hogy egy sokkal szebb titulust adjak ennél néktek, szerető kedves, gondos, és jó Szülék! ez a' hely, hol most ti vagytok, hol most egy kedves gyermeknek boldogságára részitek a' fundamentum követ, nagy tekintetben emlékezetes, és nevezetes a' ti szívetekben — oh tudom én, és érzem, hogy mire emlékeztet e' környék benneteket — tudom hogy a' most virágjában álló kedves gyermekerek öröm szemlélése, felkölti lelketekben az elmúltnak szomorúan kedves emlékezetét — tudom, hogy a' midőn, ezt az Urnak szentelik, akkor az Urnál, a' mennyekben

lévőknek áldott emlékezetek felelevenedik érzékeny szíveitekben — oh az egygyik szemetekben öröm' könnyei rogyognak az élő, a' másokban szomoru könnyek hullanak az elköltözött kedves gyermekek után. — Jó Isten, hogy vered te egy szívben az öröm', és fájdalom' — az élet', és halál' magvait, nagy és bölts vagy te Uram!! —

Érzékeny lelkü Szülék! bár tsak ezen nap, midőn így áldott-meg az Ur benneteket kedves Leányotokban — bártsak e' vigasztalásnak, és örömnek napja tudná elvenni, az elmúltnak fájalmát, 's bétölteni szíveteket mennyei vigasztalással — oh jó Isten! küld-el e' végre-is a' te Szent Lelkednek erejét, e' mái nagy napon. Ti ritka nevelést, kimivelődést adtatok kedves Leányotoknak — Ti mindent megtettetek körülötte, a' mire a' természet, és a' valóság elhívott. — Oh örvendjetek — örvendjetek, és adjatok hálát azért az Istennek! lássátok az Ur megáldotta a' ti igyekezeteteket — lássátok az ártatlant, milyen tisztán lépik ő bé az Anyaszentegyházba: Jó Isten tartsd-meg őtet mind végig ezen szép ártatlanságban! —

Ifiu, szelid lelkü, ujj diszes Polgárnéja Anyaszentegyházunknak! Sokat, mindent megadott néked az Isten, és emberi-képpen szól-

ván te szerentsés vagy. — Szép ifuság, egészség, egy érző, és jó szív, nyílt lélek a' te részed — oh de ezek közök lehetnek a' koldus fiuval-is, kit annya alig tudott egy néhány rongyban bétakarni: de lássad, tégedet ezeknél mennyivel tett szerentsésebbé a' gondviselés. — Tégedet ezek mellett rangal, fénnyel, gazdagsággal áldott-meg. — Tégedet nagy poltzra, és itt magass helyre helyeztetett, az emberi sorsot titkoson vezető kéz. — A' te elhivattatásod már születésednél fogva sokkal nagyobb, mint sok ezereknek testvéreid között. — De ne gondold, hogy hizelkedésből mondja ezt az Urnak Szólgája — nem — ez a' Szent hely nagyobb, mint sem itt, a' földi nagyságnak, tömjénezni lehetne. — Tsak azért emlékeztetlek hát ezekre, hogy annál inkább serkentsem vallásosságra ártatlan szívedet — A' nagy szerentse arra hív-meg tégedet, hogy aval élj a' mások bóldogságára — a' magos hely, hogy onnan, mint az áldott nap, meleget, és világot szórj az alatt lévőkre. Egy szóval: az Ur áldásai tégedet annál inkább köteleznek az azokkal való jól élésre — az Isten iránt való háládatosságra. — Tanuld-meg ezért töllem, és ird-fel tiszta szívednek táblájára örökösön ezen igazságot. „Hogy a' világi szerentse, rang, gazdagság, és külső

fény, még senkit-is magára' bódoggá nem tehetett, 's a' rosszszúl élőknek kezei közt átokká válik az Urnak legszebb áldása-is: arra tehát, hogy te bódog lehessél e' földön, és az örökévalóságban, vallásos Hít, és tiszta Élet kívánnatik, 's akár hol keressék a' világ fiai a' bódogságot“ *Tsak az Urnak félelme lebet a' bódottság', és élet' kútfeje.* — Adj hálát hát az Istennek, hogy téged ilyen szép helyre állított az életben, de adj hálát különösen azért, hogy olyan igazi jó Keresztyén Szüléket adott néked, kik a' vagyonnál sokkal többet, vallásos nevelést adtak néked — áldjad a' gondviselést, 's kérjed az Urnak Szent Lelkét, mely vezéreljen tégedet az élet' tiszta kútfejéhez! —

Szerető atyámfiai! minnyájan az Urban — jertek-el e' szent alkalmatossággal, és keressük-fel azon vallásos kútfont, honnan öröm, és bódogság foly-ki a' mi életünkre. — A' felvett Letzke az Urnak félelmét mondja az élet kútfejének. — Lássuk azért

1^{ben} Miben áljon az Urnak félelme, és

2^{szor} Mely hathatós befolyása ennek a' tselekedetekre, és az életre.

A' Tárgy', Szentsége, és Méltósága nem engedik, hogy leg-rövidebb légyek: azomba figyelmekkel vissza élni nem akarok; kérlek figyelmezzetek!

1.) Miben áll az Urnak félelme?

A' félelmet nem azon közönséges értelemben vészem én itt, a' melyben az rendszerént az életbe használtatik. — Egy nemes, és sokkal tisztább neme ez a' félelemnek: midőn tudnillik az ember az isteni Mindenhatóság, Szentség, és Igazság, 's az örökkévaló végetlen tökéletességeinek elgondolására, bételik az ő nagysága és felséges volta iránt tisztelettel, és ezen tisztelet, a' tselekedetekbe által menvén, munkás és hathatós lesz az életben — Ez az élő Hít, ez a' tiszta vallásosság, ez az Urnak, mint atyának gyermeki félelme. —

Az Urnak félelme tehát

A.) *Nem szolgálai.* Nem volt a' világon sötétebb, nem született emberi föből vastagabb Idea, mint a' mely az Istent, egy rettenetes boszszúállónak festette, kit rabszolgai félelemmel, 's reszketve kell imádni teremtéseinek. Lealatsonítja ezen képzet

a.) *az Istent,* 's egy Tyrannust csinál a' szeretett attyából — homályt borít az ő motsok, és testi indulatok nélkül való fénnnyére, 's egy sorban helyhezterti a' végetlen tökéletességű valóságot, a' Pogányok bálvánnyokkal — Az Istennek midőn elő-parantsolá a' világot, nem volt tzelja, hogy rabszolgákat teremtsen magá-

nak, kik thronussa körül udvaróljanak — nem azért állított-elé minket e' világra, hogy tárgyai légyünk kinzásának, 's nem azért engedte-meg hogy vétkezzünk, hogy annakutánna büntethessen. Nem — ennyi, és ilyen kegyetlenségektől én vissza borzadok, 's romlandó ember létemre-is sokkal erkölcsösöbnek érzem magamat, mintsem hogy ezeknek, tsak kigondolásokra-is alkalmas lennék — Egy embert, kiben ez a' kegyetlen indulat van, megvetünk futunk tőle, mint a' dühödt állattól, hogy ne irtódzanánk az Istenre illyeket ruházni, reá, a' kiről azt mondja Idvezítőnk, hogy tsupa Szeretet, ki hosszútűrő, és irgalmas; ki fel hozza a' maga napját a' jókra, és gonoszokra, 's áldással tellyes napokat ad a' földre, — Ha egy koronás főre, kinek tzélja alattvalóinak bódgítása, Felség-sértés káromlást szóllani, valyon nem végetlenül nagyobb vétek é, az édes atyát így megalatsonítani? vallyon nem Felség-sértés-é ez?

De lealatonítja ezen szolgálai képze az Ur félelmének

b.) *Az emberi méltaságot-is*, midőn mi mint rabok reszketve, tsak adóból tesszük a' tisztel' adóját az óltárokra. — Elszaggatja ez azon szent, és isteni köteleket, melyek az embert a'

Mindenhatóval egybe-kötik, 's a' háládatoson tisztelő gyermekeket a' mennyei édes aryához bizodalommal, 's szerető érzésekkel viszik. — Milyen nyomorúltak és szánakozásra méltók lennénk mi, ha sorsunk, és örök boldogságunk egy oly rettenetes valóságnak lennének kezei között, kinek imádását félelem, és rettegés teszi; kinek felgerjedt haragját, csak véres áldozatokkal lehet letsendesíteni.

c.) *Hát az erkölts, virtus, és érdem, hogy lehetnének lehetségesek?* ha mi, mint az oktalán-állatok, tsupán a' büntetéstől való félelem által indittatnánk kötelességeink' tellyesítésekre. — Hol van akkor a' tselekedetek' érdeme, magos érzése méltóságunknak, hol a' szabadság, az isteni lélek? El — el-lennének ezek temetve a' szolgálai félelem éjjelébe, rabok, állatok válnának a' szabad, és erköltsös valóságokból kikről azt mondja az Irás, hogy *Fiak és szabadosok*. — Né mennyire ellenkezik az Urnak szolgálai félelme, az Istennek tiszta képzetével, önnön méltóságunkkal, 's mint le rontja az erköltsiséget. —

d.) *Ha már következeiseiben nézzük-meg ezen vak hitet*, a' millyen hibás a' fő feltétel, olyan megromlott, sőt veszedelmes az ebből folyó következés — Mihelyt ugyan-is mi, mint egy rettenetes boszszu-állót képzeljük az Urat,

azomba látjuk, hogy létünk, és életünk sorsa' kezei között vagyon, mit tudunk egyebet csinálni, mint azon lenni, hogy őtet valamenyire megengeszteljük? de mivel tsendesítheti-le a' rabszolga kegyetlen Urának felgerjedt haragját, mint olyan áldozatokkal, mellyekben ő gyönyörködik, miben gyönyörködik pedig egy boszszuálló egyébben, mintha bilintsekbe vert rabjai kinos nyögéseket halja? — egy innepi musika ez az ő fülébe — vért, vért kíván ő mint a' Krétai fenevad, Görög ország' legszebb leánykáit. — Innen a' sok balgatag régi nemei az isteni tiszteletnek, és imádásnak — innen a' véres áldozatok', mellyeket a' Pogányok gyakran ezerenként ütöttek-le az oltároknál. — Ezért áldozzák a' vad nemzetek ma-is fogollyaikat bálvánnyaik előtt — Innen a' mesés Tartarus, melyben oly különös kínzásokkal festette a' Pogány Mythologia gyötrettetni, a' megítélt lelkeket — Innen mind azon rettenetességek az Istenről, mellyekkel a' vakoskodó Pogányok úgy megsejtéttették a' vallást, hogy tsak az égből szállott világosság, Idvezitőnk' tudománnya oszlathatta-el azt — 's fájdalom! még azután is, emberi tudatlanság által gyakran meghomályosított. —

De itt már méltán kérddhetik Halgatóim:

mi az oka még is, hogy a' 'Sidó nemzet között annyira uralkodová vált ezen Idea miért, hogy az Ur' felkentjei-is, kik őtet bizonyosan tisztaban esmerték, mint tanítottak a' köznépnek, gyakran élnek ilyen kitételekkel? Maga az Ur' nagy embere, a' világ' Hérossa, a' nemzet' Istentől küldött vezére Moses-is, több helyeken, de különösen, törvénnyciben él ezen leirással, sőt magába az ujj Testamentumban is vannak helyek, hol nyomai látszanak ezen 'Sidói képzetnek. — Ezen helyes kérdésre, és ellenvetésre könnyen meglehet felelni az emberi gyengeség' megtekintéséből, 's különösen a' 'Sidó nép' akkori állapotjának megfontolásából. — A' pusztába vadon koborgó népet, nem illetve-meg ugyan-is a' szelid oktatás, és a' tsupa erköltsi törvények nem voltak elégségesek zabolán tartani rendetlen kivánságaikat. — Fenyégetést, büntetést kellett nekik eleikben tartani, hogy valamennyire a' jó rend fenn tartassék; és még úgy-is elfelejkeztek ők az Istenről, ki őket a' szolgaságnak földjéről kiszabadította — arany bornyut öntöttek a' pusztában, és aztat imádták. —

A' Mo'ses Törvénnyci tsudálkozásra méltók 's valósággal nagy tiszteletet érdemelnek ma-is: de tsak úgy mint azon öreg ember, ki

egykor fontos szolgálatot tett a' Hazának, most pedig tehetetlen. — A' mi jó volt a' pusztába koborgó népnek, nem egészen alkalmazható a' társaságos életben, 's mindenek felett az ujj idvezítő tudomány által megvilágosodott Keresztyénnek. — Idvezítőnk maga-is megesmerete a' régi törvények hijjánosságát, 's azokat, mint kitetszik az Evangélisták' írásaikból, megjobbitotta tudománnyában.

A' 'Sidó nép azután-is nem volt egészen megérve az Isten tiszta képzetére — Nem tudták ők az egy Istenbe a' végetlen igazságot, a' határ nélkül való irgalommal megegygызtetni — 's ámbár már Szent Dávid énekelte, hogy az igazság, és irgalmasság egyben tanálkoznak az igazság, és békesség egymást tsokolják, még-is a' később időkbe, tsak egy mennyei követ, az áldott Idvezítő tudta ezt az emberi képzetben-is egyben békéltetni — A' gyermeknek fenyték, és veszsző — a' betegnek keserű orvosság hasznos. — A' 'Sidó nép gyermek, és beteg, 's a' mi több lelki beteg volt, szükség volt tehát ezen Ideára, hogy kitsiny rosszal nagyobbakat kerüljenek-el.

B.) *Jé'sus eljött: a' tetétben világosság lett, 's így egészen más képzete kezdődött az Istenségnek.* Az Apostolok-is ugyan gyakran megkimél-

ték, a' meggyökeredzett gyengeséget: mert a' ki gyomlálni akarja a' burjánt, vigyázó legyen, nehogy a' hasznos plántát is utánna szakaszsa. — A' ki világosságot akar adni, vigyázzon ne hogy egyszerre gyújtsa azt, a' sötétben a' fény özön, megvakítaná a' gyenge szemet. Ezt jól tudják az orvosok, 's mikor vakot gyógyítanak, békörlik szemeiket, 's tsak lassanként szoktatják a' napvilághoz — Idvezitőnk előtt, a' nagy Keresztelő-is tsak téjjel táplálta a' népet, mint gyermeket, 's maga az igazság' Mestere-is így szól „még nem jött-el az idő, hogy példabe-szédek nélkül szólhassak.

Azomba ha megnézzük, az Apostolok' tanításait, 's egybe-vetjük az Ujj Tudományt az Óval, meglátjuk mely tisztán adatik ott elő, az Isten' tisztelete, és megtanúljuk, mit kell érteni minden okos Keresztyénnek, az Urnak félelmén. —

Idvezitőnk ugyan-is úgy adta-elő az Istent, *mint egy szeretettel vég nélkül gazdag édes atyát, kit nem szolgálai félelemmel, de gyermeki háládatos érzésekkel kell imádni* — más részről pedig, nem úgy tanította ugyan mint boszszuállót, de mint *egy határtalan igazságú Urat, ki vétket — gondolni sem tudván, gyűlöl: (ha lehet ezen emberi szót Istenről mondani) minden vétket, 's szoross*

igazságnál fogva, büntetés nélkül nem hadhatja —
 Két idea van tehát az Isten képzetében, mely
 legszükségesebb a' mi életünkre, t. i. hogy az
 Isten egy szerető irgalmas és jó atya, ki mint
 gyermekeit szeliden apolgat minket; a' másik a'
 mely evel nem hogy ellenkeznék, sőt tökéle-
 tességét megadja az, hogy ő egy bünt utálló
 erőss igazságu Biró-is, ki előtt a' bűn megnem
 álhat — Ezen kettő teszi az Isten' képzetét — En-
 nek summája az egész vallás tudomány, az
 e' szerént való élet, a' vallásos élet — 's a' ki,
 szívében e' kettőt egyeztetni, 's életébe termé-
 kennyé tenni tudta, a' feltalálta a' bűltesség'
 kútfejét — a' tisztán, 's keresztyéni módon fé-
 li az Urat.

Az Urnak félelme tehát tulajdonképpen,
 mint sok helyeiből az Írásnak kitetszik abban
 áll. *hogy távozzunk el minden gonosztól: Péld:*
XVI. 6. tiszteljük az Istent lélekben és igazság-
ban — mert csak a' jó, és erkölcsös emberek kik
tselekszik az ő akaratját, felik az Urat — Tar-
 tozunk mi tehát, mint jó gyermekek, az atyát
 tisztelni; önként szabadon tsupa engedelmes-
 ségből jók és erkölcsösök lenni: egymást mint
 testvérek szeretni: mert nem szeretheti az, az
 atyát, ki gyűlöli az ő gyermekeit, és végre pa-
 rantsolatjait örömmel tellyesíteni. — Oh szép,

és gyönyörű Hít ez atyámfiai! szép midőn a' gyermek nem a' veszszőtől való félelemből, hanem azon tiszta félelemből nem méri által hágni édes attya' parantsolatját; mert tudja, hogy csak ez által vesztheti-el, az előtte való kedveséget — tudja, hogy ennek minden parantsolatai az ő javára vagynak. — Szép, és boldogító úgy hinni a' fő valóságot, mint végetlenül bölts gondviselőt, a' kit bár szemeink nem látnak, ő még is lát, és tud mindeneket. — Akkor lehetek én tsupán csak nyugodt, és boldog az életben; mikor tudom, hogy egy jó Isten ügyel reám a' szenvedések között-is, kinek akarattya nélkül egy madár fiu sem eshetik ki fészkeből. — Ez a' ragaszkodás, és gyermeki bizodalom-is egy szép neme az Ur' félelmének. — Szép, és boldogító e' mellett, úgy imádni az Urat, mint Nagyot, és Hatalmast, ki mindeneket, 's szívünknek legtirkossabb mozdulásait-is látja. — Szép, és idvességes, midőn az ebből származott félelem arra hív minket, hogy még a' sötétben, 's magános helyünkben-is féljünk megsérteni az Urat, 's az ő igazságának gyermeki rettegése, megfojt minden rosszat keblünkben. — Így az Urnak félelme hasznos az életbe, de által viszem én ennek boldogító befolyását a' Jöven-

dőre nézve-is. Leg többet tsinál ugyan-is a' vétkek' megakadályoztatásokra, azon méltó félelem, hogy az Urnak igazsága, a' bünt utól éri, ha a' siron innen nem is mindég, azon túl bizonyoson: hogy lesz egy nap mikor számot vesznek a' tselekedetekről, 's ott, a' részrehajlás nélkül való szoross igazság, a' bünt büntetés nélkül nem hagyhattya. — Ezen félelem, a' más világon való ítéllettől, nemhogy, babonás, 's az Isten képzete ellen lenne, sőt magából az okosságból, erköltsből, Isten' képzetéből foly, 's Idvezítőnk is maga tanította. — A' mint rettent ez már minket egyfelől a' büntől, úgy biztat más felől azon szép Hít, hogy az irgalmas igazság, a' véges hibákra nem mér végetlen büntetéseket, hogy azok-is, tsak a' mi erköltseink tisztításokra vagynak, 's végre, hogy az igazak fényleni fognak, mint a' nap, az ők attyoknak országában.

Ez, ez igazán tiszta félelme az Urnak; ezt nevezem én Keresztyén Tudománynak, ezt tartom én böltsesség', és élet' kútfejének.

Ezt, és illyen értelemben tanították az Apostolok-is az Urnak félelmét, — Illyen értelemben szeretném én, ha vennék mindenek! —

Es itt már azt kérdem tőled ifju szép Tanítvánnya Jézusnak, nem e' volt-é az a' tiszta

tudomány, mellyet én a' Szent Könyvekből néked taníték, nem ez é az Urnak félelme, melyre tégedet vezettelek? Ez rövidben, az egész Keresztyén vallás' Summája. — Tartsd meg azért ez igazságot, hogy az *Urnak félelme az élet kútfeje*, vagy a' mint fellyebb mondám, csak ez által lehetsz bódog; de ezen félelem ne legyen szolgálai, hanem tiszta, és gyermeki. — Mutasd-meg életedben, tiszta és nemes szívedben, hogy te féled az Urat, 's megörzöd parantsolattyaait. Mikor jót tselekszel, kövesd szíved egyenes érzéseit: ott lakik az Istenség, és soha félelem, vagy haszon keresés téged ne vezessenek. Mikor pedig megbotlol a' virtus útján, és ereid elfogynak az életben, folyamodj bizodalommal az Istenhez, és az ő segedelme bizonyoson veled leszen. — Egyszóval a' tiszta vallásosság vezessen, ez őltalmazzon téged az életben, 's tartsd-meg végig ártatlanságodban, hogy olyan tisztán lépj-bé a' mennyei hazába-is egykor, mint ma az Anyaszentegyházba.

Jó Isten! te szereted a' tiszta szívűeket, vezesd az élet kútfejéhez — őrizd, és őltalmazd gyenge esztendeit, 's nevelj egy Csillagot belőle a' mi vallásunknak, 's végre egy angyalt a' te Szent Házadnak! —

De sietek Beszédem'

II^{dik} Részére, hol megmondom mitsoda befolyása van az Ur' ezen tiszta Félelmének az *Életre* és *Tselekedetekre*.

1^{ben}) a' *Tselekedetekre* nézve, ez ad ugyan-is:

a.) *tiszta indító okokat*. Minden tselekedet, csak annyiban erköltsös, és jó, a' mennyiben tiszták indító okai, és ha mi erköltsösök akarunk lenni, szükség hogy tselekedeteink' rugói nemesek legyenek — Hol vagynak pedig szentebb, és felségesebb rugók mint az idvezítő tudományban? Mikor azon gyönyörű Hít dolgozik bennünk, hogy mi mint részesei az Isteni léleknek elhívattatásunk szerint, a' tökéletesedésre törekedünk, 's hasonlók akarunk lenni a' mi mennyei atyánkhoz — mikor tsupán az iránta való tiszteletből, az erköltsiség belső érzéséből határoztatunk a' jónak tselekedetére. — Nints itt félelem, nints világi alaton haszon keresés, fény vádászás, csak a' mindeneket látó, és tudó Isten esmérő munkásságunkat — Tsak a' virtus iránt való belső szent érzés az Istennek gyermeki tisztelete, 's az ő parantsolatjai iránt való engedelmisség egyedül indító okok. — Minden ember tehát, csak annyiban lehet erköltsös, a' mennyiben az ő tselekedeteit a' tiszta, és vallásos érzés vezeti, és már Je'sus val-

lása azon kívül, hogy a' legtisztább indító okokat ad ezen kívül

b.) Ezeknek még nagyobb méltóságot, és több kötelező erőt is szerez Ugyan-is; sokkal munkásabb lehet bennünk azon meggyőződés, hogy a' mi erköltsiségünk nem tsak tulajdon okosságunk kívánsága, hanem az Istennek-is szent akarattya. — Az okosság, úgy se parantsól semmit-is, a' mi ne folya az Isten képzetéből, igen, mert ötet magát is az Isten adta belénk az első lehellettel, 's úgy nézhetjük, mint egy módját az isteni Kijelentésnek ez által adván az édes atya tudtára gyermekeinek a' maga szent akarattját. — Ha tehát az okosság parantsolatjai magára-is oly szentek, mennyivel lesznek azok szentebbek, és sérthetetlenebbek, midőn tudjuk, hogy ennek törvényekben, egyszersmint az Isten' akaratját is tellyesítjük. — És már ezen pontból indulva-ki értem én különösön mit részen a' bölts mondás „az Urnak félelme kútféje az életnek: mert hidjétek-el atyámfiái, hogy az-az ember, kinek nintsen egy tiszta vallása — a' ki nem féli az Urat, soha jó, és erköltsős ember nem lehet — Minden ő tselekedeteit vagy a' haszon, politica, interesse, vagy a' félelem, 's a' külső törvények fenytéke vezeti: de a' hol a' szívből nem jönnek a' jó tselekedetek, hol nintse

a' vallás a' szívbe írva, ott a' külsőképpen legjobbnak látszó tselekedetnek-is nintsen belsőképpen semmi érdeme. – Erkölcsös tsak a' tisztán vallásos ember lehet, 's ez a' kútfő a' honnan folynak-ki, az isteni tisztelet, az emberi szeretet, 's a' kötelességek' hív tellyesítésére – minden jó embernek tehát, légyen ő pogány, Mahumedanus, 'Sidó vagy megkeresztelkedett, van egy szép vallása a' szívében, 's ha különböző szókkal-is imádják ezek az Istent, de egy szívvel, és lélekkel dicsérik, 's jó tselekedetekkel áldoznak nekie. – Ezért minden jó emberek egy Anyaszentegyházhoz tartoznak, ha különböző névvel hívják-is őket, és ezen Anyaszentegyházat teszi az Isten' tiszta félelme, vagy az erkölcsös élet, és már innét búzog az élet' forrása.

Igy folyván-bé az Urnak ezen tiszta félelme a' tselekedetekbe, által mégyen innen 2szor a' vallásos ember életére is, 's a' mely kútfőből foly az erkölcs, onnan húzog ki a' bódogság-is – Lásuk azért a' vallásoson jó ember' bódogságát az életben, 's hogy ez annál inkább kitessék, leírom a' vallástalannak is szerentsétlenségét. – A' menyőtől és pokoltól kell nékem színeket költsönözmem, hogy a' két külöbséget leírjam – Öröm, és bódogság az egygyiknek ré-

sze — kin, hánykodás, 's végre kétségbe-esés sorsa az utolsónak. — Én Istenem! taníts minket által látván az elsőnek bódogságát, 's meg irtózáván az utolsótól, kerülni ezt, 's ragaszkodni a' másikhöz.

a.) *A vallásos ember tudja, hogy az ő sorsa egy jó Isten' kezei közt van.* Legszerentsérlenebb filozofia volt a' világon mely legelőbb a' Fatalismust feltalálta, hogy t. i. minden történeteket csak egy vak sors igazgat — Nem tudom hogy van, az emberek úgy látszik még sokszor gondolkodtak a' módokon, mellyek által magokat mesterségesen bódogtalanokká tegyék — Abból a' vétkes képzetből, hogy a' világ csak történet' játéka, mennyi rettenetes szerentsétlenség születik. — Hogy egy történet indította-el a' világ' kerekeit, a' vak sors igazgatja azt — ez uralkodik az emberen — hogy mi mint a' gombák úgy nővünk ki a' földből, 's oda viszont vissza-térvén, mások nőnek általunk, hogy életünk' minden jelenései, — az öröm, fájdalom — a' szerentse és szerentsétlenség mind csak oly rendetlen jelenések lennének, mellyeket egy változó kedvű vak sors minden felsőbb tziel nélkül játszik mi velünk — a' millyen sudállatos, éppen olyan szerentsétlen gondolatok! miért szaporítja az agyvelő az emberi

szerentsétlenséget, miért tsinál magának még a' képzetek országában, mintha nem lenne a' földön elég nyomoruság, melyel hartzolni kell –? feleljerek-meg magatok atyámfiai, reátok bizom – Ti most tegyü-k-fel nagyon szerentsések vagytok, öröm, vigasság, erő, hatalom a' ti részetek – de hirtelen, mint a' szép nappal béborul az ég, és menykövek hullanak, mellyek semmivé tészik boldogságtokat, mint a' pusztító tűz a' falu békességes házait; mondjátok-meg már nékem, hol tanáltak vigasztalást, ha ezt egy vak történet játékanak hiszitek?! Ti egy kedvest öleltetek, egész érzéssel függöttetek rajta, és a' ti életeitek szorossan vólt hozzája kötve, azonbanba eljő egy nyavalya, ki ragadja közüllünk, 's vérezve hagyja szívetekben az ürességet – hát kiadott ezen nyavallyának hatalmat így megsebesíteni benneteket – ezt is a' vak történet –? hát mi okos teremtések létünkre egy vak Tyrannusnak rabjai vagyunk? Oh nem! az ember legszerentsétlenebb akkor, mikor mindent tsak a' sors', és történet' változó kedvének tulajdonit –

A' vallásos ember úgy nézi a' világot, mint egy bizonyosságát az isteni Mindenhatóságnak, ennek igazgatásait a' maga és mások sorsában mint egy jó attyának nyilván való tanuit: ezt látja ő a' világok' roppant Systemaiban, ezt a'

legkisebb porszemben, a' feljövő naphan, és az estve tsendes innepében: ezt kiáltják nékie a' felháborodott elementumok' tsattogásai, a' menydörgés' rettenetes szava, 's ezt lihegi szívének tsendes sohajtása — a' világ nagy tengerében mint egy harmat tsephen, 's a' legutolsó bogárban mint a' meny' tisztább lelkeiben — minden helyben időben, és környülállások között, tsak a' jó Istent láttya, halja, és imádja — az örömben háládatoson kostolja a' jókat mellycker a' Gondviselés ad, és mikor eljönnek a' szenvedések és tsapások a' szomorú órákban-is egy jó Isten' végzéseit láttya: egy szóval, ő ebben él, és ebben tsendesen, és megnyugodva hal-is meg, a' midőn az Isten tagadó, vagy a' ki válás nélkül élvén mindent a' történetnek tulajdonit a' világon, egy vak sors bábjának képzei magát, mellyel a' vak aszszony úgy jádzik, mint a' gyermek bubáival — Ezen borzasztó hittel nem álhat-meg a' *virtus*, mert ez nem egyéb, mint a' tsalárd usorásoknál a' pénz, tsak azért adják-ki, hogy nagy usorát huzzanak vele — nints vallás, mert ez tsak egy *Lárva*, egy *bűló*, mellyel a' társasági törvények fogva tartják a' közönséget — az *erkölts* tsak *álom*, mint a' Tündérek' országa, tsak *mese* mellyel gyermeket altatnak — a' *boldogság* tsak *pusztá tsalódás*,

mint mikor fa pénzel fizetjük-ki a' bolondot, 's végre az *Isten* maga-is csak személyesített *vak történet*. — Rettenetes, és borzasztó! né mint romlik evel össze minden a' mi szent, és felséges — Pokollá válik a' világ, kinná az élet' 's az ember megfejthetetlen lesz önnön maga előtt — Ó Uram Isten őrizz minket e' tsuda szörnyeménytől, a' vallástalanságtól, 's taníts, hogy mi tégedet igazán féljünk, szeressünk, és tiszteljünk.

b.) *És éppen ezért van Szerető Atyámfiai,* hogy a' vallásos ember, *tsendes és nyugodt az életnek minden rendü, és nemü változásai között.* Háladatoson kosztolja az örömeket, mellyekről megvan győződve, hogy az Isten adta nékie — e liben viszi, mint gyermek az atya eleiben szívének érzéseit, 's kétszeresen érzi az öröm' édességét ezen boldogító Hítben. A' szerentsétlenségben pedig mikor napja fellebbe borul, 's a' változni szokott élet szomorú órákat hoz nékie, nem zugolódik, tsendes, nyugodt szíve, mert érzi, hogy hite őtet egy változhatatlanul álló alaphoz köti, mely ingatlan áll akkor is midőn a' világi minden szerentse össze-dől mint ruina lábai alatt — midőn érzi a' sujtoló veszszőt, folynak ugyan könnyei, oh mert ezeket megtartóztatni kétszeres neme a' fájdalomnak, de bizik az Istenben, a' kinek kezében a'

tsapás, 's mint engedelmes gyermek úgy folyamiodik attyához, 's megtsókolja a' sujtoló kezeket – Egy szóval: mindenütt bizonyosságát láttya ő a' jó Istennek – e' mosolijog nékie az örömök egében, ezt láttya a' fájdalom' éjjelében, ezt az életben, a' bódogság' karjai között, ezt a' halál szomorú jelenésében, a' koporsók között, 's a' kedvesek sírhalmán nőtt virágokban, 's végre ezen gyermeki vallásos Hít, és bizodalom vezeti őtet, mint egy hajnal tsillag, a' szép élet' reggelére. – Oh! az ő bódogsága nagy – nagy mint az édes atya' jósága. –

Nem illyen a' vallástalan emberé: úgy néz ő minden dolgokat mint ellenségeit, mellyekkel szünet nélkül hartzolni, és tusakodni kell – A' Gondviselés olykori látogatásaiban kinzó szer számokat lát, 's a' midőn a' vallásos ember azt hiszi, hogy az édes atya még a' roszból is jót hoz-ki, a' vallástalan még a' jóban is rosszat képzel – Szünet nélkül való hánykodás, nyughatatlanság üldözi őtet az életen keresztül, 's midőn szívében nem lakik Istenben való bizodalom, ez rettenetes színekre festi előtte az életnek legszebb örömeit is. Mint a' sárgaságba lévő embernek, minden színek sárgáknak tetszenek, így ezen szerentsétlen-is semmit sem nézhet, úgy a' mint van: mert belől megvan

romolva; nem lehet ő boldog, mert akár hová fut magába hordozza kinyait, 's ha vagynak-is pillantásai mellyekbe kividúl, ezek tsak olyanok, mint a' részeg ember' kábúlt öröngései, vad indulatok ragadják magokkal – kétségek közt hánykodik 's végre elsüljed – oh atyám-fiai! jegyezzétek-meg; a' vallás nélkül való ember olyan az életben, mint az árbutzfa és kormány nélkül való hajó a' zavaros tengeren; egy darabig hanyatik 's végre elmerül – Én Istenem! ha az a' te akaratod, hogy egykor, engem-is egy szerentsétlen tsapás ragadjon-ki az életből, ha nem halhatok-is én meg késő öreg-ségben az enyimek' karjai közt, oh ha néked úgy tetszik, haljak-meg én bár a' kert alatt, meszsze vettetve hazámtól, idegen, és esmérerlen földön, és soha se folyjon utánnam egy barát-nak-is könnye, ha te Uram! így akarod, ám légyen, tsak azt engedd oh jó Isten! hogy a' benned való hitet elne veszessek akkor is – Tsak azt engedd, hogy én szenvedéseim között is, meglégyek győződve arról, hogy ezt te az én javamra rendelted így, 's oh én nem fogok zúgolódni! Édes atyám! adjad hogy a' mint benned való hittel élek, úgy aval-is múljak ki egykor – Bizakodva állok én akkor megrakva az élet' sebeivel te előtted, 's megtsokolván atyai

kezeidet, hálát adok néked, hogy megerősítettél engem a' szenvedések közt-is, és Hitemet végig megtartottad. -- Oh jó Isten, szentelj-meg, és erősíts minket a' te tiszta félelmedben!! --

De nem fárasztalak tovább benneteket: a' tárgy' szentsége messze ragadott engemet. Beszédem erőtelen volt, de szivből jött, 's ha ti is inkább figyelmeztetek ennek értésére, mint a' hibát kereső okoskodásra, úgy én tzelomat el nem vétettem. --

A' mit sokba mondtam, rövidbe ide megyen-ki: az életnek kútfeje, az Urnak félelme, vagy a' tiszta vallásosság. E' pedig abban áll, hogy mi az Istent, nem mint szolgák, de mint engedelmes gyermekek tiszteljük, parantsolatait megtartsuk, benne bizzunk, tőlle kérjünk, nékie adjunk hálákat -- egy szóval: úgy éljünk, hogy tselekedeteinkkel bizonyítsuk magunkat gyermekeinek lenni -- Ezen kútfőből foly tehát az erkölts, és az evel egybenköttetett vallásos boldogság. --

Szerető, és kedves jó Szülék! Ti, a' ti kedves gyermeketeknek életet adtatok -- e' még nem sok, de ti e' mellett nevelést, vallásos nevelést adtatok nékie, és az olyan kints mely az életnek-is becsét megadja, 's mellyet eléggé meghálálni a' legjobb gyermek-is elégtelen; de

még is gazdag a' ti jutalmatok 's nagy az Urnak áldása a' ti házaitekban. — Szébb érzés ugyan is nem lehet, mint mikor a' Szülék magokat kivirágozni láttyák jó gyermekeikben — mint mikor igyekezeteknek gazdag gyümölcset szemlélik. — Imé lássátok! ezen nap egy viszsza fizetés minden ti jó ágtokért: ma tölté-ki az Ur a' Szent Lelket a' Tanítványokra — ma töltetett-ki a' ti Szüléi szívetekbe-is az égnek legszebb áldása — Adja a' jó Isten, hogy a' mint nevedik egyetlen-egy Kintsetek, úgy erősöd-jék a' hitben, a' szereterben, és az Ur' félelmében — adja az Isten, hogy az ő tavaszszának gyenge virágai szép gyümölcsöket teremhessenek. — Oh a' minden embereknek atya tartsa-meg őtet néktek! Titeket nékie — áldás, öröm, és boldogság, hosszú élet, és meglegeedés kíséren benneteket — Légyetek boldogok az Ur' félelmében — az Ur a' maga Szent Lelket töltse-ki a' ti házaitekban — vezessétek őtet ezután-is az élet egyenes ösvényén erőssítettetek rándorgó lépéseit, apolgassátok az erköltsnek az ő tiszta szívébe vetett magvait, hogy azok ott kivirágozzanak; mert ezekből fogják, majd az angyalok, néktek a' hervadhatatlan koronát megfonni — Így a' ti gyermeketek boldog lesz — áldani fog az életben titeket — áldani fogja po-

raitokat akkor-is, midőn ti nem léstek — Szent lesz akkor azon hely előtt hol ti nyugosztok, virágokat ültet ő sirhalmatokra, 's egyszer, mikor az utolsó óra ötlet-is hozzátok szállítja, bizonyosságot téssen az Isten előtt a' ti ritka jóságtokról — az Isten titeket áldjon-meg —

Szelid lelkü ujj tagja Anyaszentegyházunknak! te ma egy olyan lépést tettél, mely az első nevezetes lépés ifju életedben — ma egy olyan társaságba lépsz-bé — egy olyan vallásban részel fogadást, mely téged' örökösön boldoggá tehet — oh őrizd meg hát mindég hiven ennek parantsolatjait — Őrizd-meg ezután is szívednek tisztaságát, lelkednek ártatlanságát — féljed az Istent életed' minden napjaiban — szeressed az embereket, mint testvéreidet, 's mutasd meg abban, hogy igaz Keresztyén vagy, hogy életed légyen termékeny jó tselekedetekkel — Sokszor megmondottam: a' vallás a' szívbe lakik, azért mivellyed ezután is szivedet, formállyad lelkedet, légy buzgó mindenek felett a' vallásban. — Szent kints az, melynek birtoka nélkül, minden földi gazdagságaid semmit sem érnek — Te még ifju vagy — te nem tudod mi az élet, mi a' nyomoruság, — majd ha az esztendőök megsokasodnak, akkor látod-meg hogy vallás nélkül élni nem lehet. — A' boldog, és

ifjú napokban szerezz azért magadnak, hogy majd időre, 's a' szenvedésekben légyen mit vegyél elő — azon hivattatást melyre az Isten elő állított igyekezz bétölteni — neveljen az Isten egykor belőled egy támaszt vallásunknak — egy anyát a' szegényeknek, bógogitóját alattvalóidnak, de még-is testvéreidnek, pártfogóját az ártatlanságnak, óltalmazóját az igazságnak — Egy szóval: nevedj egy tiszta 's igazán vallásos Keresztyénné, ki böltsen tud élni, a' kintsekkal, mellyeket az Isten reája bízott — oh be boldog, be szép a' te sorsod, ha te azt bétöltöd — számta lanoknak adhatz te örömet, sokat tehetsz boldoggá, könnyeket törölhetsz, nyomoruságot enyhíthetsz, egy szóval te, magad körül egy paraditsomot tsinálhatsz — Jó szíved tiszta érzésed kezés nékem ezekről, 's a' jó Szülék, az ember barátok, én, és ezen egész község, kérjük az Urat, hogy szenteljen, áldjon, és erősítsen-meg tégedet minden jóban, szépben, és nemesben, egy szóval az élő vallássosságban.

Szent Isten! te látod a' Szülék' érzéseit, hallod lassu imádságaikat — oh Uram kettőt elvettél tollók, adj vissza ebben mindent ő nékiek — En Istenem! egy ártatlanért konyörgünk, add a' te Szent Lelkedet — nézzed a' könnyező

jó Szüléket, nézzed ez egész szent gyülekezetet, mindnyájan kérünk téged Uram, add a' te Szent Lelkedet!!

Az Isten jó, ezt meg-is adja — azért ifju atyánkfia lép-j-bé a' mi körünkben — légy egy tagja velünk a' mi Anyaszentegyházunknak — örömmel fogadunk mi tégedet — öröm könnyezve szenteltek téged fel a' Szülék, terjedjen azért öröm és boldogság mindig te körülötted — az Isten téged áldjon, segítsen, és szenteljen-meg!!! —

Egész örvendező Közönség! e' vala a' kertös Innep, a' mit megülénk: örvendjete, és adjatok hálát az Istennek — egy oly szép tag lépik közitekbe, kitől valaha sokat remélhettek — kérjétek az Istent, hogy őtet tartsa, és szentelje-meg — vegyete, ti is e' mái nap Szent Lelket.

Végezetre, Erdő Sz. Györgyi gyönyörű szép vidék! idvezel az én lelkem tégedet, hogy idegen létemre-is öröm innepet szentelheték boldog kebeledben — Szép vóltál te eddig-is, 's kedves kinézésed, oh de ha érezni tudnád a' mái boldog napot, szebb, és sokkal szebb lennél! adja az Isten, hogy valamint te adrad a' fát az ő böltsőjének és te vóltál tanuja ifju Birto-kosodnéd' fogadás rételének, úgy sokáig lehess tanuja az ő szép életének-is, 's későn nyomja a' te földed, az ő földi maradványait! —

A m e n.

